

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технічних систем та енергоефективних технологій

Кафедра екології та природоохоронних технологій

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ІНТЕГРОВАННИЙ КУРС "ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ"**

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	014 Середня освіта: Середня освіта (Історія)

Затверджено рішенням Ради з якості ННП

Голова Ради з якості ННП
Стогова Ольга Володимирівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Фалько Віра Володимирівна

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Середня освіта (Історія)	Керівник РПГ (гарант програми) Гончаренко Анатолій Володимирович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра екології та природозахисних технологій	Завідувач кафедри Пляцук Леонід Дмитрович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інтегрований курс "Охорона праці та безпека життєдіяльності"
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет технічних систем та енергоефективних технологій. Кафедра екології та природозахисних технологій
Розробник(и)	Фалько Віра Володимирівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Середня освіта (Історія)"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань, умінь і компетентності для збереження здоров'я та життя людини в сучасних умовах проживання; для захисту від небезпек техногенного, антропогенного, природного походження та створення комфортних умов для життєдіяльності людини; опанування принципів гармонійного розвитку особистості і сталого розвитку суспільства, формування відповідальності за особисту та колективну безпеку, засвоєння основних понять про систему охорони праці .

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпеки та їх класифікація.

Актуальність проблем БЖД. Мета, структура дисципліни БЖД. Аксиоми БЖД. Основні поняття та визначення у безпеці життєдіяльності. Напрями забезпечення безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію (НС). Класифікація НС

Тема 2 Оцінка ризику небезпек та концепція прийнятного ризику. Здоровий спосіб життя.

Поняття "ризик". Класифікація ризиків. Концепція прийнятного ризику. Управління ризиком. Фактори, що впливають на здоров'я людини. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їх профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Основні засади здорового способу життя. Середовище життєдіяльності людини. Адаптація людини. Види адаптації.

Тема 3 Техногенні небезпеки і наслідки їх дії. Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Алгоритм захисних поведінкових реакцій.

Техносфера. Антропогенний вплив на навколишнє середовище. Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах та захист населення від шкідливих та небезпечних чинників. Аварії з викидом сильнодіючих отруйних речовин (СДОР). Надання медичної допомоги при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Дії населення при оповіщенні про радіоактивне заґраження навколишнього середовища. Соціально-політичні небезпеки. Класифікація соціально-політичних небезпек. Зростання злочинності як фактор безпеки. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Соціально-політичні конфлікти. Види тероризму, його уражаючі фактори. Алгоритм захисних поведінкових реакцій.

Тема 4 Природні небезпеки, характер їх прояв і дії на людей і об'єкти економіки. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників.

Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників. Природі пожежі. Гідрологічні небезпечні явища. Метеорологічні стихійні явища. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників. Біологічні небезпеки.

Тема 5 Вступна лекція з питань охорони праці. Профілактика виробничого травматизму.

Значення питань охорони праці в суспільстві. Предмет «Охорона праці» і його місце серед інших наук. Нормування і контроль у галузі охорони праці. Відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про охорону праці. Розслідування і облік нещасних випадків і професійних захворювань. Класифікація причин виробничого травматизму, методи аналізу. Профілактика виробничого травматизму.

Тема 6 Оздоровлення повітряного середовища. Виробниче освітлення

Причини забруднення і характер дії повітряного середовища на організм людини. Нормування вмісту шкідливих речовин в повітрі. Мікроклімат (метеорологічні умови) у виробничих приміщеннях. Заходи щодо оздоровлення повітряного середовища і поліпшення умов праці. Класифікація систем вентиляції. Принцип улаштування і розрахунок природної вентиляції. Принцип улаштування і розрахунок механічної вентиляції. Значення раціонального освітлення. Нормування і розрахунок природного освітлення. Нормування і розрахунок штучного освітлення.

Тема 7 Захист від шуму, інфразвуку, ультразвуку. Захист від виробничої вібрації. Захист від дії іонізуючих випромінювань. Захист від дії електромагнітних випромінювань.

Характеристика шуму. Дія шуму на організм людини. Нормування шуму. Захисні заходи від впливу шуму. Ультразвук. Інфразвук. Фізична характеристика і класифікація вібрацій. Дія вібрації на людину. Санітарно-гігієнічне нормування вібрацій. Загальні методи боротьби зі шкідливою дією вібрацій. Характеристика іонізуючого випромінювання. Нормування іонізуючого випромінювання. Біологічна дія іонізуючого випромінювання. Загальні принципи захисту від дії іонізуючого випромінювання. Характеристика і класифікація електромагнітних полів. Дія змінних електромагнітних полів на людину. Нормування електромагнітних полів. Методи захисту. Захист від лазерного випромінювання.

Тема 8 Електробезпека. Пожежна профілактика

Дія електричного струму на організм людини. Явища, які виникають при проходженні електричного струму в землю. Основні заходи для захисту людей від дії струму. Захист від дії статистичної електрики. Захист від блискавки будівель та споруд. Загальні поняття про процеси горіння і вибуху. Параметри, які визначають пожежну небезпеку матеріалів і речовин. Основні причини пожеж. Класифікація приміщень з вибуховою і пожежною небезпеки. Вогнестійкість будівельних конструкцій. Вимоги пожежної безпеки при проектуванні будівель і споруджень. Протипожежні вимоги із забезпечення вимушеної евакуації людей з будівель. Пожежна безпека вогнених робіт. Методи пожежогасіння. Вогнегасні речовини і засоби пожежогасіння. Автоматичні засоби пожежогасіння. Організація пожежної охорони підприємства.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Передбачати наслідки порушень валеологічних основ формування здорового способу життя та їх вплив на безпеку життєдіяльності людини.
PH2	Аналізувати й оцінювати небезпечні для життя, здоров'я і професійної діяльності ситуації та самостійно приймати рішення про вжиття термінових заходів
PH3	Використовувати положення законодавчих актів і нормативно-правових документів з охорони праці та промислової безпеки у своїй діяльності; Оцінювати санітарно-гігієнічні умови і рівень безпеки праці.
PH4	Володіти основними методами збереження життя, здоров'я та працездатності працівників під час майбутньої професійної діяльності у межах своєї компетенції на первинній посаді
PH5	Виконувати професійні функції, обов'язки і повноваження з охорони праці на робочому місці

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПР19	Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з учнями; розпізнавати індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу.
ПР26	Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язберезувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.
ПР27	Знати умови надання домедичної допомоги відповідно до законодавства, розпізнавати зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини.

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПК1	ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ПК2	ЗК14. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ПК3	ЗК15. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ПК4	ФК17. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
ПК5	ФК18. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.
ПК6	ФК19. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язберезувальні технології під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпеки та їх класифікація.
Лк1 "Теоретичні основи безпеки життєдіяльності" (денна) Актуальність проблем БЖД. Мета, структура дисципліни БЖД. Аксиоми БЖД. Основні поняття та визначення у безпеці життєдіяльності. Напрями забезпечення безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію (НС). Класифікація НС
Тема 2. Оцінка ризику небезпек та концепція прийняттого ризику. Здоровий спосіб життя.

<p>Лк2 "Оцінка ризику небезпек та концепція прийняттого ризику. Здоровий спосіб життя." (денна)</p> <p>Поняття "ризик". Класифікація ризиків. Концепція прийняттого ризику. Управління ризиком. Фактори, що впливають на здоров'я людини. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їх профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Основні засади здорового способу життя. Середовище життєдіяльності людини. Адаптація людини. Види адаптації</p>
<p>Пр1 "Оцінювання й прогнозування рівня небезпеки." (денна)</p> <p>Набуття навичок з оцінювання й прогнозування рівня небезпеки. Визначення індивідуального ризику.</p>
<p>Пр2 "Оцінювання якості харчування й умісту нітратів у продуктах рослинного походження." (денна)</p> <p>Дослідження умісту нітратів у продуктах харчування за допомогою нітрат-тестера, дати рекомендації щодо кількості вживання зазначених продуктів відповідно до допустимих норм.</p>
<p>Пр3 "Дослідження функціонального стану серцево-судинної системи" (денна)</p> <p>За допомогою навантажувальних тестів дослідити функціональний стан серцево-судинної системи людини.</p>
<p>Пр4 "Визначення рівня фізичної підготовки" (денна)</p> <p>Проведення оцінки індивідуальної фізичної підготовки людини, яку перевіряють, за допомогою тестів "Вік", "Маса тіла", "Артеріальний тиск", "Пульс у спокої", "Гнучкість", "Реакція", "Динамічна сила", "Загальна витривалість", аналіз їх показників, заповнення карти рівня фізичної підготовки.</p>
<p>Пр5 "Дослідження впливу алкоголю на організм людини." (денна)</p> <p>Визначити вміст алкоголю в організмі людини математичним розрахуванням за кількістю вжитого алкогольного напою й умісту спирту в ньому та час, потрібний для його виведення з організму, визначення ступеня сп'яніння в залежності від виду напою і його кількості.</p>
<p>Пр6 "Адаптація людини до умов довкілля" (денна)</p> <p>Оцінка стану здоров'я людини для виявлення факторів ризику, латентних і нерозпізнаних захворювань, розрахунок адаптаційного потенціалу організму, визначення ймовірної очікуваності життя за тестом.</p>
<p>Пр7 "Вплив токсинів на організм людини." (денна)</p> <p>Дослідити вплив токсикантів на організм людини. Проаналізувати динаміку відновлення.</p>
<p>Тема 3. Техногенні небезпеки і наслідки їх дії. Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Алгоритм захисних поведінкових реакцій.</p>

Лк3 "Техногенні небезпеки і наслідки їх дії. Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Алгоритм захисних поведінкових реакцій." (денна)

Техносфера. Антропогенний вплив на навколишнє середовище. Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах та захист населення від шкідливих та небезпечних чинників. Аварії з викидом сильнодіючих отруйних речовин (СДОР). Надання медичної допомоги при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Дії населення при оповіщенні про радіоактивне заґраження навколишнього середовища. Соціально-політичні небезпеки. Класифікація соціально-політичних небезпек. Зростання злочинності як фактор небезпеки. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Соціально-політичні конфлікти. Види тероризму, його уражаючі фактори. Алгоритм захисних поведінкових реакцій.

Пр8 "Вплив факторів соціального середовища на людину." (денна)

Надання оцінки впливу колективу як соціального мікросередовища на людину, ознайомитися з методиками визначення психологічного клімату в колективі, отримані кількісні оцінки порівняти між собою для виявлення форми соціальної поведінки, якій найбільше надається перевага в ситуації конфлікту, тенденції взаємин у складних умовах.

Пр9 "Загальні принципи надання першої долікарської допомоги постраждалим" (денна)

Оцінка місця випадку, повідомлення медичної рятувальної служби, оцінка стану постраждалого, алгоритм дій, найважливіші рятувальні заходи.

Тема 4. Природні небезпеки, характер їх прояв і дії на людей і об'єкти економіки. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників.

Лк4 "Природні небезпеки, характер їх прояв і дії на людей і об'єкти економіки. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників." (денна)

Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників. Природі пожежі. Гідрологічні небезпечні явища. Метеорологічні стихійні явища. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників. Біологічні небезпеки.

Тема 5. Вступна лекція з питань охорони праці. Профілактика виробничого травматизму.

Лк5 "Вступна лекція з питань охорони праці. Профілактика виробничого травматизму." (денна)

Значення питань охорони праці в суспільстві. Предмет «Охорона праці» і його місце серед інших наук. Нормування і контроль у галузі охорони праці. Відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про охорону праці. Розслідування і облік нещасних випадків і професійних захворювань. Класифікація причин виробничого травматизму, методи аналізу. Профілактика виробничого травматизму. Ергономіка робочого місця.

<p>Пр10 "Розслідування виробничого травматизму" (денна)</p> <p>Оволодіння студентами навичок розслідування нещасних випадків на виробництві з використанням первинних документів і розроблення заходів щодо усунення виявлених причин нещасних випадків (ситуаційна гра).</p>
<p>Тема 6. Оздоровлення повітряного середовища. Виробниче освітлення</p>
<p>Лк6 "Оздоровлення повітряного середовища виробничих приміщень. Виробниче освітлення." (денна)</p> <p>Причини забруднення і характер дії повітряного середовища на організм людини. Нормування вмісту шкідливих речовин в повітрі. Мікроклімат (метеорологічні умови) у виробничих приміщеннях. Заходи щодо оздоровлення повітряного середовища і поліпшення умов праці. Класифікація систем вентиляції. Принцип улаштування і розрахунок природної вентиляції. Принцип улаштування і розрахунок механічної вентиляції. Значення раціонального освітлення. Нормування і розрахунок природного освітлення. Нормування і розрахунок штучного освітлення.</p>
<p>Пр11 "Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони" (денна)</p> <p>Виміри параметрів мікроклімату у виробничому приміщенні, оцінка щодо відповідності їх нормативним значенням згідно ДСН 3.3.6.042-99.</p>
<p>Пр12 "Дослідження та оцінка показників природного освітлення виробничих приміщень." (денна)</p> <p>Дослідження та розрахунок природного освітлення для виробничого приміщення, оцінка показників природного освітлення виробничих приміщень відповідно до ДБН В.2.5-28-2018</p>
<p>Пр13 "Дослідження та оцінка показників штучного освітлення." (денна)</p> <p>Дослідження та розрахунок штучного освітлення методом коефіцієнта використання світлового потоку для виробничого приміщення, оцінка показників штучного освітлення відповідно до ДБН В.2.5-28-2018 .</p>
<p>Тема 7. Захист від шуму, інфразвуку, ультразвуку. Захист від виробничої вібрації. Захист від дії іонізуючих випромінювань. Захист від дії електромагнітних випромінювань.</p>
<p>Лк7 "Захист від шуму, інфразвуку, ультразвуку. Захист від виробничої вібрації. Захист від дії іонізуючих випромінювань. Захист від дії електромагнітних випромінювань." (денна)</p> <p>Захист від шуму, інфразвуку, ультразвуку. Захист від виробничої вібрації. Захист від дії іонізуючих випромінювань. Захист від дії електромагнітних випромінювань.</p>
<p>Пр14 "Дослідження та оцінка параметрів шуму." (денна)</p> <p>Дослідження рівнів шуму на робочих місцях, розрахунок та оцінка впливу шумового навантаження відповідно до вмог ДСН 3.3.6.037-99.</p>
<p>Тема 8. Електробезпека. Пожежна профілактика</p>

Лк8 "Електробезпека. Пожежна профілактика" (денна)

Дія електричного струму на організм людини. Явища, які виникають при проходженні електричного струму в землю. Основні заходи для захисту людей від дії струму. Захист від дії статистичної електрики. Захист від блискавки будівель та споруд. Загальні поняття про процеси горіння і вибуху. Параметри, які визначають пожежну небезпеку матеріалів і речовин. Основні причини пожеж. Класифікація приміщень з вибуховою і пожежною небезпеки. Вогнестійкість будівельних конструкцій. Вимоги пожежної безпеки при проектуванні будівель і споруджень. Протипожежні вимоги із забезпечення вимушеної евакуації людей з будівель. Пожежна безпека вогнених робіт. Методи пожежогасіння. Вогнегасні речовини і засоби пожежогасіння. Автоматичні засоби пожежогасіння. Організація пожежної охорони підприємства.

Пр15 "Розрахунок захисного заземлення." (денна)

Ознайомитися з основними термінами та визначеннями основних понять, пов'язаними з захисним заземленням. Ознайомитися з методикою й алгоритмом розрахунку заземлювального пристрою та провести розрахунки його основних параметрів.

Пр16 "Визначення видів та кількості первинних засобів пожежогасіння" (денна)

Ознайомлення з первинними засобами пожежогасіння, опонування вимог щодо вибору і застосування первинних засобів пожежогасіння для різних об'єктів, розрахунок необхідної кількості вогнегасників та ознайомлення з основними вимогами до інструкцій про заходи пожежної безпеки.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Самостійне навчання

Лекції надають студентам знання з загальних питань безпеки життєдіяльності та виробничої безпеки, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1, РН 2 та РН 5). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 4). Практико-орієнтоване навчання передбачає володіння основними методами збереження життя, здоров'я та працездатності працівників під час майбутньої професійної діяльності у межах своєї компетенції на первинній посаді та виконання професійних функції, обов'язків і повноважень з охорони праці на робочому місці (РН 5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних, а також робота в невеликих групах для підготовки звітів про виконання практичних завдань, які потім будуть проаналізовані та обговорені. Під час підготовки звітів студенти розвиватимуть навички самостійного навчання.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка та презентація доповіді
-----	------------------------------------

НД2	Підготовка звітів за результатами виконання практичних робіт
НД3	Самонавчання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Обговорення виконаних практичних завдань	Обговорення виконання практичних робіт	2 - 16 тиждень	особистий кабінет, вайбер, телегоам, MIX

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Звіт про виконання практичної роботи (підготовка звіту, обговорення звіту, виконання тестового завдання)	Оцінювання виконання практичних робіт	1-16 тижні	особистий кабінет, вайбер, телегоам, MIX

МСО2 Презентація за обраною темою (підготовка, доповідь)	обговорення презентації за обраною темою	3-16 тижні	Особистий кабінет, вайбер, телеграм, MIX
МСО3 Підсумковий тестовий контроль	Проведення підсумкового контролю	Атестаційний тиждень	особистий кабінет, вайбер, телеграм , MIX

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Звіт про виконання практичної роботи (підготовка звіту, обговорення звіту, виконання тестового завдання)		56	
	8x4	32	Так
	8x3	24	Так
МСО2. Презентація за обраною темою (підготовка, доповідь)		4	
		4	Ні
МСО3. Підсумковий тестовий контроль		40	
	2x20	40	Ні

Студент, який впродовж навчального періоду виконав усі заплановані види навчальної роботи та за наслідками модульних атестацій набрав необхідну кількість рейтингових балів, яка відповідає позитивній оцінці (не менше 60 балів), отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Складання заходу підсумкового семестрового контролю (ПСК) з метою підвищення позитивної оцінки не здійснюється. Студент, який впродовж поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, зобов'язаний скласти захід ПСК. Складання заходу ПСК здійснюється після завершення модульно-атестаційного циклу у семестрі або екзаменаційної сесії, якщо вона передбачена. При успішному складанні заходу ПСК використовується оцінка «задовільно» (ECTS - "E") – 60 балів, яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог без урахування накопичених балів. Студент має право на два складання ПСК: викладачу та комісії.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
-----	-------------------

ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (проєктори, екрани)
ЗН3	Прилади (вимірювальні): Психрометр Асмана; Психрометр Августа ВІТ- 2; Анемометр крильчастий У-5 (0,1~30 м/с) ; Термогігрометр цифрової НТ-390 Цифровий люксметр LX1010BS; Шумомір SV – 130, 30-130 дБ; Рулетка вимірювальна Stanley Vimat 5 м x 19 мм; Лабораторна камера для визначення зниження рівнів шуму Інв.№113 71738

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Безпека життєдіяльності та охорона праці [Електронний ресурс] : підручник : у 2 ч. Ч.1 / Я. О. Серіков, Л. Ф. Коженевські, М. В. Хворост. — Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. — 255 с. ISBN 978-966-695-529-9
2	Безпека життєдіяльності та охорона праці [Електронний ресурс] : підручник / В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник. — Х. : ХНУВС, 2021. — 308 с.
Допоміжна література	
3	Стиценко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. «Безпека життєдіяльності» [Текст]: навч. посібник / Т.Є Стиценко, Г.В. Пронюк, Н.М. Сердюк, І.І. Хондак. – Харків: ХНУРЕ, 2018. – 336 с – URL: https://os.nure.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnik-bgd_2018_p.1.pdf
3	Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Є. П. Желібо, І. С. Сагайдак. — Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. — 256 с.
4	Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В. В. Березуцький [та ін.] ; під ред. проф. В. В. Березуцького. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2018. – 553 с
4	Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник : у 2 ч. Ч. 1 / Я. О. Серіков, Л. Ф. Коженевські, М. В. Хворост. — Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. — 255 с.
5	Методичні вказівки до виконання обов'язкового домашнього завдання з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» / укладач В. В. Фалько. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 45 с.
6	Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для студентів факультету ЕЛІТ всіх форм навчання / Фалько В.В. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 26с.
7	Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання/ Рой І.О., Трунова І.О., Фалько В.В. – Суми: Сумський державний університет, 2019. – 56с.
8	Workers' Rights OSHA 3021-12R 2019 https://www.osha.gov/sites/default/files/publications/osh3021.pdf
Інформаційні ресурси в Інтернеті	

9	Кодекс законів про працю України. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08
10	Рада національної безпеки і оборони України http://www.rnbo.gov.ua/ .
11	Державна служба України з надзвичайних ситуацій http://www.dsns.gov.ua/ .
12	Статистичні дані Державної служби надзвичайних ситуацій. – URL: https://www.dsns.gov.ua
13	A 5 step guide for employers, workers and their representatives on conducting workplace risk assessments // https://www.ilo.org/safework/info/publications/WCMS_232886/lang--en/index.htm
14	Labour protection in a transforming world of work - ILO // https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_358295.pdf
15	Курс: "Introduction to Occupational Health". Режим доступу: https://www.coursera.org/lecture/environmental-health-the-foundation-of-global-public-health/introduction-to-occupational-health-7amAI
16	Курс: Safety in the Utility Industry. Режим доступу: https://www.coursera.org/learn/safety-utility-industry

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпеки та їх класифікація.	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
2	Оцінка ризику небезпек та концепція прийнятної ризику. Здоровий спосіб життя.	20	16	2	14	0	4	0.5	3.5	0	0	0
3	Техногенні небезпеки і наслідки їх дії. Типологія аварій на потенційно небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Алгоритм захисних поведінкових реакцій.	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
4	Природні небезпеки, характер їх прояв і дії на людей і об'єкти економіки. Захист населення від шкідливих і небезпечних чинників.	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
5	Вступна лекція з питань охорони праці. Профілактика виробничого травматизму.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Оздоровлення повітряного середовища. Виробниче освітлення	10	8	2	6	0	2	0.5	1.5	0	0	0
7	Захист від шуму, інфразвуку, ультразвуку. Захист від виробничої вібрації. Захист від дії іонізуючих випромінювань. Захист від дії електромагнітних випромінювань.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
8	Електробезпека. Пожежна профілактика	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	інші індивідуальні завдання	84	0	0	0	0	84	0	0	0	0	84
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>48</i>	<i>16</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>84</i>

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Інтегрований курс "Охорона праці та безпека життєдіяльності"»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність та освітня програма 014 Середня освіта: Середня освіта (Історія) Форма здобуття освіти денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Фалько Віра Володимирівна
Контактна інформація викладача	СумДУ, центральний корпус, ауд. Ц-112. Тел. 0958276759
Час та місце проведення консультацій	середа щотижня, 13.00-14.00 он-лайн, http://meet.google.com/ase-rkiv-shn з 30 березня по 30 травня
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://mix.sumdu.edu.ua/info/nmk/a25fe8ab-7cac-4d99-8aab-57ffe151eaf8
Посилання на робочу програму в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/36b09571a46f58874999499fae064a9e5976451
Засоби зворотного зв'язку	листування через особистий кабінет, viber

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Усі роботи, визначені робочою програмою, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час всіх видів контрольних заходів списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації, списування. Усі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання зі зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні матеріалів із джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених робочою програмою навчальної дисципліни, здобувачі освіти обов'язково мають дотримуватися умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, участь у програмах академічної мобільності) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 %). Перескладання модульного контролю відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Якщо за результатами всіх контрольних заходів отримана сума балів відповідає позитивній оцінці (обов'язковою є умова виконання усіх вимог, визначених РП НД та регламентом), вона є підсумковою, перескладання позитивної оцінки з метою підвищення не здійснюється.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету, з урахуванням установлених строків, форм контролю та процедур повторного складання контрольних заходів.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження та розгляду звернень здобувачів вищої освіти щодо оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету.

Критерії оцінювання

Перший семестр вивчення

МСО3. Підсумковий тестовий контроль, 40 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 36-40 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 30-35 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 24-29 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-23 балів
МСО1. Звіт про виконання практичної роботи (підготовка звіту, обговорення звіту, виконання тестового завдання), 56 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 51-56 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 42-50 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 34-41 балів

2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-33 балів
МСО2. Презентація за обраною темою (підготовка, доповідь), 4 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$90 \leq RD \leq 100$ 4 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$74 \leq RD < 89$ 3 балів
3 (задовільно) <i>Виконання задовольняє критеріям, але зі значною кількістю недоліків</i>	$60 \leq RD < 73$ 3-2 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 59$ 0-2 балів